

**Priebežná informácia – práca pracovnej skupiny pre prípravu
návrhov riešení verejnej ochrany práv detí
a verejnej ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím**

Pracovná skupina pre prípravu návrhov riešení verejnej ochrany práv detí a verejnej ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím (zriadená na základe uznesenia Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 29 zo 17. apríla 2013 a uznesenia Výboru pre deti a mládež č. 28 z 19. apríla 2013), je zložená so zástupcov MZVaEZ SR, MS SR, MPSVR SR a zástupcov reprezentatívnych organizácií osôb so zdravotným postihnutím a zástupcov reprezentatívnych organizácií pre deti.

Členovia pracovnej skupiny navrhujú riešiť ochranu osobitne zaručených ľudských práv (práv nad rámec základných ľudských práv) samostatnou nezávislou inštitúciou s ustanovením konkrétnych osôb zabezpečujúcich ochranu práv zaručených osobitnými dohovormi (t. j. Dohovor OSN o právach dieťaťa a Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím) skupinám populácie vyžadujúcim osobitnú pozornosť. Pracovný názov tejto inštitúcie je Úrad komisárov na ochranu ľudských práv (navrhované riešenie okrem vhodnosti, účelnosti a hospodárnosti môže priniesť aj významnú mieru „univerzality“ do riešenia verejnej ochrany práv špecifických skupín osôb tým, že umožní jej prípadné rozšírenie o ďalšiu/d ďalšie ľudsko-právne oblasti jednoduchým spôsobom).

Uvedená pracovná skupina sa od svojho zriadenia (od mája 2013) na viacerých stretnutiach zaoberala možnosťami vecného riešenia verejnej ochrany práv tak, aby celkovo riešenie zodpovedalo tzv. Parížskym kritériám a zároveň nenarúšalo koncept ústavného inštitútu verejného ochrancu práv.

Rámcový návrh predstavuje zriadenie inštitúcie - Úradu komisárov na ochranu ľudských práv s konštituovaním dvoch komisárov, pôsobiacich vo vlastnom mene. Pracovná skupina riešila hlavne otázku právnej formy, postavenia a pôsobnosti a to tak komisárov ako aj úradu, spôsobu voľby komisárov a zániku ich funkcie, ako aj oprávnení a činnosti komisárov. Boli riešené rôzne otázky – napr. možnosť detí ako aj plnoletých osôb pozbavených spôsobilosti na právne úkony resp. s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony obracať sa priamo na komisárov, vzťah medzi komisármi ale aj komisármi a verejným ochrancom práv a ďalšími, osobitne ústavnými, inštitútmi. V súčasnosti ešte ostáva nedoriešenou otázkou postavenia kancelárie Úradu komisárov na ochranu ľudských práv.

Pri príprave uvedeného návrhu zákona sa pracovná skupina pridrižiava Parížskych princípov tak, aby navrhované postavenie komisárov bolo nezávislé v čo možno najširšej miere podľa uvedených kritérií. Postavenie komisárov je navrhované tak, aby sa komisári vo vlastnom mene podieľali na ochrane práv a slobôd detí alebo osôb so zdravotným postihnutím, ktoré sú im priznané v osobitných predpisoch (t.j. v Dohovore OSN o právach

dieťaťa a v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím). Návrh zákona rieši aj otázku akceptácie komisára zo strany reprezentatívnych organizácií prostredníctvom ich vyjadrení k jeho osobe.

Vzhľadom na rozsah a náročnosť riešeného problému je možné očakávať, že jeho prvé paragrafové znenie bude spracované koncom roka 2013 tak, aby mohlo byť predstavené Výboru pre deti a mládež a Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím. O postupe prác na tvorbe materiálu bude vedúca pracovnej skupiny priebežne informovať Výbor pre deti a mládež a Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím.